

Sosiaali- ja terveysalan perustutkinnon uudistaminen 2021 - 2023

2. Työpaja
24.3.2022

Soila Nordström
Opetushallitus
Ammatillinen osaaminen

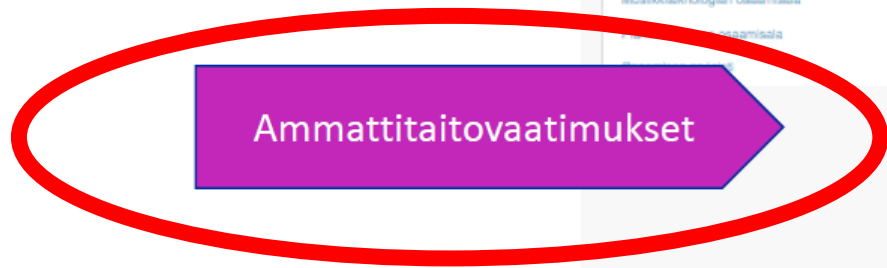

Taustaa perustetyölle

<https://www.oph.fi/fi/koulutus-ja-tutkinnot/uudistettavat-tutkinnon-perusteet>

- Kaikissa ammatillisissa perustutkinnoissa otetaan käyttöön yhtenäiset arviointikriteerit 2024 mennessä.
- Sama kriteeristö otetaan käyttöön kaikissa perustutkintojen yhteisissä ammatillisissa valinnaisissa tutkinnon osissa **1.8.2022** alkaen.
 - Työpaikkaohjaajaksi valmentautuminen, huippuosaajana toimiminen, kansainvälisessä työympäristössä toimiminen yritystoiminnan suunnittelu, yrityksessä toimiminen ja ilmastovastuullinen toiminta
- YTO:t; yhtenäinen arviointikriteeristö käyttöön **1.8.2022** alkaen. Uudistamisen yhteydessä osa-alueiden osaamistavoitteiden kuvausta on täsmennetty. Osa-alueiden vaatimustaso ja osaamispisteet säilyvät ennallaan.
- Tutkintokohtaisten ammatillisten tutkinnon osien uudistaminen edellyttää ammattitaitovaatimusten uudelleen muotoilemista.

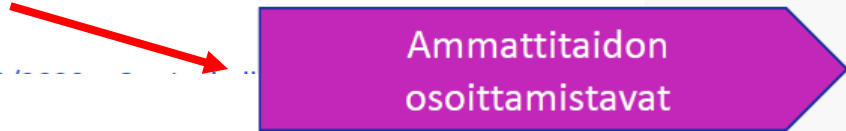
Ammatillinen tutkinnon osa

Kaikissa perustutkinnoissa samat

Perusteksti sama, täsmennykset tutkinnon osittain.
Luvat ja pätevyudet –lause.

Musiikkialan perustutkinto / Tutkinnon osat / Säveltäminen

Säveltäminen, 15 osp

Koodi: 101058
Järjestysnumero: 6

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija suunnittelee musiikin säveltämistä

- käyttää ja soveltaa tietoa musiikin rakenteista ja tyylisuunnista (2183)
- käyttää musiikin luku- ja kirjoitustaitoa ja soitinten ja soitinryhmien tuntemusta sävellystyössä (2182)
- hyödyntää digitaalisia mahdollisuuksia sävellystyössä (2181)
- ottaa säveltäessään huomioon kohderyhmän ja esitysympäristön (2180)

Opiskelija säveltää musiikkia

- säveltää musiikkia esiteltävään muotoon (2179)
- etenee sävellystyössään suunnitelmallisesti (2178)
- neuvottelee tarvittaessa sävellystyöstä esittäjän tai tilaajan kanssa (2177)
- noudattaa sovitteja aikatauluja (2176)
- tekee valintoja ja päätöksiä saamansa palautteen perusteella (2175)

Opiskelija noudattaa tekijänoikeussääntöksiä ja merkitsee säveltämänsä musiikkia

- noudattaa alan sopimuskäytäntöjä ja yleisiä toimintaperiaatteita (2174)
- noudattaa tekijänoikeussääntöksiä ja huolehtii omista tekijänoikeuksistaan (2173)
- arvioi säveltämänsä musiikkia ja ottaa vastaan palautetta (2172)
- merkitsee säveltämänsä musiikkia ja osaamistaan (2171)

Arviointi

Opiskelija	Arviointikriteerit
Tyydyttävä 1	<ul style="list-style-type: none">• toteuttaa työn ohjeiden mukaisesti• toimii yhteistyökkyisesti• tarvitsee joissakin tilanteissa lisäohjeita• hyödyntää työssä tarvittavaa perustietoa• muuttaa toimintaansa saamansa palautteen mukaisesti
Tyydyttävä 2	<ul style="list-style-type: none">• toteuttaa työn oma-aloitteisesti ja ohjeiden mukaisesti• toimii yhteistyökkyisesti ja vuorovaikutteisesti• tarvitsee vain harvoissa tilanteissa lisäohjeita• hyödyntää työssä tarvittavaa tietoa tarkoituksenmukaisesti• muuttaa toimintaansa saamansa palautteen ja omien havaintojen mukaisesti
Hyvä 3	<ul style="list-style-type: none">• toteuttaa työkokonaisuuden itsenäisesti• toimii yhteistyökkyisesti ja aloitteellisesti vuorovaikutustilanteissa• selviytyy tavallisista ongelmanratkaisutilanteista• hyödyntää työssä tarvittavaa tietoa monipuolisesti• arvioi suoriutumistaan realistisesti
Hyvä 4	<ul style="list-style-type: none">• suunnittelee ja toteuttaa työkokonaisuuden itsenäisesti• toimii yhteistyökkyisesti ja rakentavasti vuorovaikutustilanteissa• selviytyy ongelmanratkaisutilanteista hyödyntäen monipuolisia ratkaisutapoja• soveltaa työssä tarvittavaa tietoa monipuolisesti ja perustellusti• arvioi suoriutumistaan realistisesti sekä tunnistaa vahvuuksiaan ja kehittämisen kohteitaan
Kiitettävä 5	<ul style="list-style-type: none">• suunnittelee ja toteuttaa työkokonaisuuden itsenäisesti ottaen huomioon muut toimijat• toimii yhteistyökkyisesti ja rakentavasti haastavissakin vuorovaikutustilanteissa• soveltaa työssä tarvittavaa tietoa ongelmanratkaisutilanteissa monipuolisesti ja kriittisesti• esittää työhön ja toimintaympäristöön liittyviä perusteellia kehittämisehdotuksia• arvioi suoriutumistaan realistisesti ja esittää perusteellia ratkaisuja osaamisensa kehittämiseen• ymmärtää oman työnsä merkityksen osana laajempaa kokonaisuutta

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammatillitonsa näytössä käytännön työtehtävissä esittelemällä kaksi säveltämänsä itsenäistä sävellystä tai osan laajemmasta sävellyskokonaisuudesta. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammatillitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammatillitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti mulla tavoin.

Ammattitaitovaatimukset

- Muodostuvat tutkinnon osan työprosessista tai tehtäväkokonaisuudesta
 - Ryhmitelty työprosessin vaiheiden (valmistelu, tekeminen, viimeistely) tai tehtäväkokonaisuuden osien (xx tehtävissä toimiminen, yy tehtävissä toimiminen) mukaan
- Sisältävät ko. tutkinnon osassa edellytettävät taidot, pätevyudet ja tiedot (= ammattitaito, osaaminen)
- Elinikäisen oppimisen avaintaidot sisältyvät ammattitaitovaatimukseen ja osaamistavoitteisiin

Miltä tämä näyttää uusissa perustutkinnoissa

- Esim. 1.8.2022 voimaan astuva välinehuoltoalan perustutkinto
 - Ydinosaamisen ammattitaitovaatimukset toistuvat tutkinnon osissa (*mm. infektioiden torjunta, aseptinen toiminta ja hyvien hygieniakäytäntöjen noudattaminen, ammattietiikka, säädökset*)
 - Ammattitaitovaatimusten ryhmittely
 - Työtehtäviin valmistautuminen → → → työprosessin viimeistely

<https://eperusteet.opintopolku.fi/#/fi/esitys/7584202/reformi/tiedot>

Sosiaali- ja terveysalan perustutkinnossa huomioitavia mm.

Ajankohtaisimmat tummennettuna

- Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnon alaan kuuluvat lainsäädännön uudistukset
- STM: Henkilöstön riittävyden ja saatavuuden ohjelma, erityisesti -> alatyöryhmät
 - **Palvelujärjestelmän uudistuvat osaamistarpeet koulutusjärjestelmässä ja koulutuspolut-alatyöryhmä**
 - KV-rekrytointi ja työperäinen maahanmuutto
 - Tilannekuva- ja ennustetyö
- STM: Kansanterveyden neuvottelukunta
 - **Mielenterveys-, päihde- ja riippuvuusasioiden jaosto** -> tuottaa ydiosaamiset ja asiat, joita lähihoitajan tulisi osata
- **Kansallinen RAI** -> THL, tietoa, kuinka tämä osaaminen tulee viedä perustutkintoon
- **Turvallinen lääkehoito 2021, lääkehoito-osaaminen** -> FIME:aa kuultu viikolla 12, AVI:t myös tuoneet viestiä, haasteita tämän osalta tullut, ei osata kentällä
- Karvi, sosiaali- ja terveysalan perustutkinnon arviointi
<https://karvi.fi/publication/ammattillinen-osaaminen-ja-pedagoginen-toiminta-sosiaali-ja-terveysalan-perustutkinnossa/>
- Sosiaali- ja terveysalan perustutkinnon työelämätoimikunnan tilannekuva
<https://www.oph.fi/sites/default/files/documents/sosiaali-ja-terveysalan-pt-tyoelamatoimikunnan-tilannekuva-2018-2019.pdf>
- Osaamisen ennakointifoorumi (OEF), mm. ammattialakohtaiset osaamiskortit
- SoTeHy-alan ennakointiryhmä, mm. toimintakykyosaamisen suositus
- Kuntoutuksen koulutuksen ja tutkimuksen foorumi (KunFo) <https://minedu.fi/kunfo> -> kuntoutukseen liittyvä osaamisprofiili tulossa syksylle 2022
 - **Koulutustyöryhmän** tehtävänä 2022 – 2023 mm. kuntoutuksen koulutusrakenne, **osaamisprofiilit** --> perustellut kehittämissuositukset
- Varhaiskasvatuksen koulutusten kehittämissuositukset
- Osaamisella Soteen, 1. vaiheen loppuraportti
- Toisen asteen koulutuksen maksuttomuus vs. perustason ensihoidon ajokortti
- **Palautteet**
 - **mm. kielitaito, lääkehoito-osaaminen, sosiaalihuollon osaaminen, lastensuojeluprosessiin liittyvä osaaminen** -> tarpeet nousseet viime aikoina

Mistä asiasta erityisesti toivot tämän osaamisalan sisällä keskusteltavan?

<u>Vastaukset</u>	
<u>Rakenne ja sisältö</u>	Soila
etenemisen esteestä siirryttäessä tutkinnon osasta toiseen,	Soila
Tutkinnon osien samankaltaisuuksista (<u>pohjoisen</u> haasteet TEO paikkojen suhteen). 1. vuorovaikutustaidot määrittävät työtä olipa työelämäpaikka mikä tahansa 2. asiakas ja verkostotyö <u>on osattava aivan sama kumman tutkinnonosan tekee</u> ensin (meillähän ne saa tehdä missä järjestyksessä tahansa, kuten laki antaa myöten) 3. samoin suunnitelmallisuus, palvelujärjestelmä, lääkehoito eivät ne muuksi <u>muutu</u> vaikka kuinka vaihdetaan sanajärjestystä tai tutkinnonosaa	Soila
<u>Mitä osaamisaloja tarvitaan?</u>	Soila
<u>Näyttöympäristöjen vaatimuksista.</u>	Soila
Työelämäjaksojen työpaikoista. Vaikeus saada sairaaloiden osastoille opiskelijoita. Lähihoitajia työllistyy kuitenkin sairaaloihin. Terveyskeskusten vuodeosastoille opiskelijat saavat paikkoja hyvin.	Soila
Lääkehoito ja työelämässä oppimisen sekä näyttöjen ympäristöt.	Soila
<u>Tutkinnon osien toteutuksen vaihtoehtoista.</u>	Soila

<p>Tuleeko hoiva-avustajien koulutus jatkumaan ikääntyneiden osallisuuden edistämisen tutkinnon osan kriteerien pohjalta?</p> <p>Kotihoidon tutkinnon osan kriteerien täsmentäminen, koska kuuluu pakollisena sekä "SAI" että "IKÄ" opiskelijoille, jotta turhista päällekkäisyyksistä vältetään.</p> <p>Yleisesti jatkumo opinnoissa KASO->HYTO->Osaamisalat</p>	<p>Soila</p> <p>ja Ikäänt. + sh ja huolenpito ryhmiin</p>
<p>Hoiva-avustajakoulutuksen tuottamasta osaamisesta suhteessa IKÄ-osaamisalan arviointikriteereihin.</p> <p>- Nykyisissä kriteereissä on mainittu työtehtäviä, jotka eivät yleensä kuulu hoiva-avustajan työnkuvaan:</p> <p>esim. käyttää monipuolisesti työyhteisön asiakastietojärjestelmiä ja sosiaali- ja terveysalan tietokantoja lähihoitajan vastualueella, edistää ja tarkkailee asiakkaan elintoimintoja sekä uni- ja valverytmiä ja puuttuu mahdollisimman varhain terveydentilan ja toimintakyvyn muutokseen ja ohjaa ja neuvoa asiakasta hakemaan palveluita ja etuuksia.</p>	<p>Soila</p>
<p>Kotihoidossa toimimisen osuus kahdessa osaamisalassa, sisällöt vs. osaaminen?</p> <p>Tutkinnonosien järjestys vs. osaaminen? Osaamisala?</p>	<p>Soila</p>

<p>Ammattitaitovaatimusten esittäminen selkeästi osaamisena Tietoperustan <u>sisällyttäminen selkeästi ja tekemisen muodossa</u></p>	<p>Soila</p>
<p>Mitä sisältöjä kannattaa lisätä/sisällyttää suhteessa tuleviin työtehtäviin</p>	<p>Soila</p>
<p>Miten osaamisalan erilaiset puolet (<u>varhaiskasvatus, sosiaalipuoli ja terveyspuoli</u>) saadaan sopivalla tavalla käsitellyiksi? Miten kasvatustieteen sanasto ja sisältö taipuu <u>sosiaali- ja terveysalan tutkinnon sanastoon</u>? Nykyinen toinen osaamisalan tutkinnon osa (lapsen, nuoren ja perheen terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen) on kovin sekalainen ja vaikeasti toteutettava sekä sopivien näyttöpaikkojen löytyminen hankalaa.</p>	<p>Kaikissa ryhmissä työstettäväksi, erityisesti lasten ja nuorten</p>
<p>Miten osaamisalalla huomioidaan mielen hyvinvointiin liittyvät teemat, mielenterveys, ehkäisevä päihdetyö, päihteet ja muut riippuvuudet.</p>	<p>Soila ja kaikkiin ryhmiin, erityisesti mielenterveys- ja päihde</p>
<p>Kuntoutuksen osaamisen tarpeesta työelämässä. Kuntoutuksen koulutuksen osuus perustutkinnossa myös pakollisissa tutkinnon osissa. Osaamisprofiilit kuntoutuksessa ja jatkokoulutuskelpoisuus/vaatimus. Onko perustutkinnon rakenne nyt hyvä? pitäisikö siellä olla oma kuntoutuksen tutkinnon osa?</p>	<p>Soila ja kaikkiin ryhmiin</p>
<p><u>ehkäisevän työotteen teemat</u></p>	<p><u>Kaikkiin ryhmiin</u></p>

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSSTYRELSEN

Kiitos!

soila.nordstrom@oph.fi
puh. 029 533 1487

